

Het hormoon cortisol wordt in de bijnieren gemaakt. Cortisol regelt de afbraak van verschillende eiwitten en de aanmaak van glucose. Het hormoon beïnvloedt verder de bloeddruk, het cholesterolgehalte en de werking van het afweersysteem. De cortisolproductie wordt beïnvloed door bijvoorbeeld stress, extreme inspanning, trauma, ernstige ziekte, overgewicht of temperatuur.

Te veel cortisol kan leiden tot verhoogde bloeddruk, overgewicht, verhoogde bloedsuiker, dunnere huid, regelmatig blauwe plekken, verlies van spierkracht en spiervolume en osteoporose. Een bol gelaat en een vetbult tussen de schouderbladen behoren tot de uiterlijke kenmerken. Bij vrouwen kan een onregelmatige menstruatie en overbeharing van het gezicht voorkomen. Bij kinderen kan het leiden tot vertraagde ontwikkeling en achterblijvende groei.

Gebrek aan cortisol kan leiden tot verschillende niet-specifieke verschijnselen zoals vermoeidheid, spierzwakte, gewichtsverlies, lage bloeddruk of buikpijn. Op momenten van stress of ziekte is verhoogde aanmaak van cortisol noodzakelijk. Een gebrek aan cortisol kan dan leiden tot een zogenaamde bijniercrisis en dan is acute medische zorg nodig. Vooral in situaties van ziekte of ernstige stress zal men bij verdenking op de ziekte van Addison uit voorzorg een injectie met cortisol toedienen (Solucortef).